

Витяг з протоколу № 10

засідання Вченої ради Науково-дослідного Інституту публічного права

від “07” липня 2022 року

Присутні: 18 осіб

ПРИСУТНІ:

В.о. президента НДПП Короед С.О., завідувач відділу докторантури і аспірантури Сорока Л.В., завідувач відділу науково-правових експертиз та законопроектних робіт Куркова К.М., завідувач відділом актуальних питань філософії права, юридичної лінгвістики, аспірантури та докторантури, гарант освітньої програми Гаруст Ю.В., завідувач відділом проблем публічного права Овчарук С.С.

ЗАПРОШЕНІ:

Провідний науковий співробітник відділу Криворучко Л.С., провідний науковий співробітник Кучеренко І.Г., ст. науковий співробітник Лисенко С.С., ст. науковий співробітник Романов М.Ю., завідувач науково-дослідної лабораторії з проблем досудового розслідування Харківського національного університету внутрішніх справ Шатрава С.О. (стейкхолдер), заступник начальника Департаменту міграційної політики – начальник 1-го управління (організації боротьби з нелегальною міграцією) Національної поліції України підполковник поліції Тарасенко О.С. (стейкхолдер), керівник Департаменту персоналу Бюро економічної безпеки України Королицька С.В. (стейкхолдер), адвокат, голова Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Вилков С.В. (стейкхолдер), декан юридичного факультету Національного авіаційного університету Нікітін В.В. (стейкхолдер), ректор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка Соболев Є.Ю. (стейкхолдер), доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, проректор Національної академії внутрішніх справ, полковник поліції Сербин Р.А., кандидат політичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, ректор Маріупольського державного університету Трофименко М.В., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Вітрук В.О.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Перегляд і затвердження освітньої програми «Право» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – за спеціальністю 081 Право у Науково-дослідному інституті публічного права на 2022/2023 навчальний рік.

ВИСТУПИВ:

1. Завідувач відділу докторантури і аспірантури Сорока Л.В. із обґрунтуванням затвердження нової освітньо-наукової програми «Право» за спеціальністю 081 Право третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Пропонується затвердження нової освітньо-наукової програми «Право» на 2022/2023 н. р. для підготовки докторів філософії за спеціальністю 081 Право. Для роботи над освітньою програмою була створена робоча група у складі: Сорока Л.В. – доктор юридичних наук, професор; Куркова К.М. – доктор юридичних наук, професор; Овчарук С.С. – доктор юридичних наук, професор; Миськів Л.І. – доктор юридичних наук, доцент; Козін С.М. – доктор юридичних наук, старший дослідник; Ріпенко А.І. – доктор юридичних наук; Мальцев В.В. – кандидат юридичних наук; Вітрук В.О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Ціль ОНП – підготовка висококваліфікованих фахівців що набудуть здатності продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні теоретичні та практичні проблеми у галузі права, що передбачає переосмислення наявних та формування нових цілісних знань, створення наукового підґрунтя для забезпечення якості творення права та підвищення рівня ефективності його реалізації та застосування.

Доцільність прийняття нової ОНП зумовлена декількома факторами:

Плідна співпраця НДПП з іншими закладами вищої освіти на регіональному та всеукраїнському рівнях.

Унікальність програми. Пропонована ОНП враховує новітній європейський та вітчизняний досвід розробки ОНП. Водночас вона є унікальною за змістом серед ЗВО України, які готують докторів філософії за спеціальністю 081 Право.

Ефективне профорієнтаційне забезпечення набору на ОНП. Для успішного набору необхідна активна рекламна компанія збоку НДПП, а тому вже обговорювалася низка заходів, спрямованих на популяризацію і рекламу нової освітньої програми. Серед іншого:

поширення інформації у соцмережах шляхом створення відповідних сторінок; через сайт Інституту;

проведення зустрічей зі вступниками у режимі ZOOM-конференції;

реклама ОП через участь НДПП у різноманітних освітніх заходах.

Відповідність новим вимогам законодавства, що регламентують питання здобуття вищої освіти на третьому навчально-науковому рівні.

ВИСТУПИВ:

Гарант освітньої програми Гаруст Ю.В.

Він зауважив, що основним фокусом програми є формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) здатності розв’язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в сфері права та інших галузях, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики

У запропонованій програмі змінені загальні та спеціальні компетентності у бік їх оптимізації, тобто їм надані найвигідніші характеристики, та співвідношення.

Зокрема, ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері права на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

СК1. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК2. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

СК3. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої та громадянської освіти у системі освіти дорослих.

СК5. Здатність виокремлювати, систематизувати та аналізувати актуальні проблеми, пов'язані з творенням, реалізацією та застосуванням права, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК7. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК8. Здатність розробляти проекти нормативно-правових та правозастосовних актів, здійснювати експертну діяльність та надавати висновки спеціаліста у сфері права.

СК9. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності.

СК10. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них механізми розв'язання.

Форма викладання – комбінація лекцій, практичних занять із розв'язування проблем, дискусія, імітація, виконання проектів, дослідницькі роботи, консультації з викладачами, самостійна робота.

Методи, методики та технології: методологічні підходи сучасної юридичної науки, сучасні методики викладання права, сучасні цифрові технології.

Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності правника.

Крім того, створено умови для навчання іноземних здобувачів вищої освіти (за умови ліцензії).

ВИСТУПИВ:

Ректор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка Соболев Є.Ю. (стейкхолдер).

Освітньо-наукова програма «Право» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Навчально-методичний комплекс розроблено з урахуванням трициклової структури вищої освіти, європейської системи трансферу оцінок (ЄКТС) та національної класифікації компетентностей та очікуваних результатів навчання.

Запропонована розробниками структура освітньої програми здатна належним чином забезпечити освітній процес (підготовку фахівців вищої кваліфікації) новітньою методикою викладання з урахуванням сучасних теорій, концепцій підходів і принципів, тобто дасть змогу модернізувати як наукову рефлексію, так і практику реалізації змісту вищої освіти загалом.

Побудова освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін (вибіркових дисциплін), що є важливим інструментом підвищення якості освіти. При цьому дисципліни, які пропонуються на вибір, не дублюють одна одну ні за назвою, ні за змістом. Водночас практика інформування здобувачів про зміст дисциплін за вибором має бути більш чіткою і прозорою.

Водночас вбачається доцільним викладати більше дисциплін англійською мовою, що дозволило б аспірантам більшою мірою інтегруватися в європейське наукове середовище, на високому рівні представляти свої дослідження в зарубіжних наукових виданнях та на міжнародних конференціях, публікуватися в журналах, включених до наукометричних баз Scopus/Web of Science тощо.

У цілому ж, рецензована освітня програма Науково-дослідного інституту публічного права підготовки докторів філософії за спеціальністю 081 «Право» відповідає вимогам до ОП на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та сучасним умовам ринку надання юридичних послуг.

ВИСТУПИВ:

Адвокат, голова Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Вилков С.В. (стейкхолдер).

Зауважив, що рецензована освітньо-наукова програма «Право» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – за спеціальністю 081 Право, розроблена у Науково-дослідному інституті публічного права, є нормативним документом, який визначає перелік компетентностей, системи обов'язкових та вибіркових компонент, які спрямовані

на їх розвиток, а також очікувані результати навчання. Побудова освітньо-наукової програми є логічною та структурованою.

Освітню складову програми утворюють обов'язкові та вибіркові компоненти. Зокрема, професійно-наукова підготовка реалізується шляхом вивчення проблем тлумачення правових норм, комунікативної стратегії законотворчої і законодавчої діяльності, методології сучасного правознавства тощо. Сформовані результати навчання дозволяють набути необхідні знання та навички, зокрема, і у сфері правотворчості. Передбачений в освітньо-науковій програмі перелік вибіркових навчальних дисциплін допомагає здобувачам сформуванню індивідуальну освітню траєкторію, поглибити існуючі та отримати нові актуальні знання з обраної тематики.

Рецензована освітньо-наукова програма передбачає практично орієнтоване навчання. Удосконалення вмінь та навичок практичної діяльності, необхідних, зокрема, для того, щоб займатися адвокатською діяльністю, відбувається під час проведення наукових досліджень, написання наукових статей та апробації наукових досліджень у сфері правозастосування. Особливу увагу слід приділити сформованості професійно-значущих якостей, що впливають на успішність практичної професійної діяльності.

На виконання цього завдання пропонується до рецензованої освітньої програми додати такі дисципліни як «Правові основи теорії демократії», «Теорія адміністративного примусу» та «Актуальні проблеми теорії службового права», оскільки вони сприяють формуванню висококваліфікованого спеціаліста у сфері публічного права та будуть важливим підґрунтям при написанні дисертацій за спеціальністю 12.00.07, в рамках якої пишеться найбільша кількість наукових праць.

Рецензована освітньо-наукова програма є змістовною, має теоретичну та практичну спрямованість, включає достатню кількість різноманітних елементів, які спрямовані на розвиток професійних навичок у сфері виявлення та практичного вирішення проблемних аспектів правозастосування. На підставі цього слід стверджувати, що реалізація цієї освітньо-наукової програми дозволяє здобувачам освітнього ступеня доктор філософії набути належного рівня професіоналізму у сфері права, а також підвищити результативність та ефективність діяльності у сфері правозастосування.

ВИСТУПИВ:

Кандидат політичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, ректор Маріупольського державного університету Трофименко М.В.

Освітня програма підготовки докторів філософії у Науково-дослідному інституті публічного права за спеціальністю 081 Право спрямована на підготовку особи з поглибленими знаннями, уміннями, навичками, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі права, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

В освітній програмі визначено: загальну характеристику програми, її зміст, мету і завдання, порядок навчання та оцінювання результатів навчання, програмні компетентності (інтегральну, загальні та фахові), програмні результати навчання та науково-дослідницьку діяльність аспірантів, ресурсне забезпечення реалізації програми, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення виконання освітньої програми.

Освітня програма встановлює нормативний зміст навчання, обсяг та рівень засвоєння знань у процесі підготовки відповідно до вимог ступеня вищої освіти доктора філософії в галузі права; перелік навчальних дисциплін, передбачених для підготовки докторів філософії в галузі права; форму проміжної та підсумкової атестації; термін навчання.

Погоджуючись із попереднім доповідачем, Трофименко М.В. зазначив, що вимоги часу, сучасні умови розвитку українського суспільства, а разом з ним і розвитку держави і права, безумовно, вимагають внесення і відповідних коректив. На погляд ректора Маріупольського державного університету, варто було б доповнити блок вибіркових дисциплін навчальними курсами (навчальними дисциплінами), що допомагають формуванню теоретичних і практичних знань і навичок у сфері державно-правових та конституційно-правових відносин, розширення в аспірантів кругозору, набуття умінь оцінки публічно-правових явищ у сфері державотворення, вивчення проблем взаємовідносин людини, громадянина, суспільства і держави.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити освітньо-наукову програму «Право» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – за спеціальністю 081 Право у Науково-дослідному інституті публічного права на 2022/2023 навчальний рік.

2. Доповнити блок вибіркових дисциплін навчальними дисциплінами «Правові основи теорії демократії», «Теорія адміністративного примусу» та «Актуальні проблеми теорії службового права».

3. Розглянути можливість у подальшому внести до начального плану дисципліни, які б викладалися англійською мовою.

Голосували: "За" – 18, "Проти" – 0, "Утримались" – 0.

Рішення прийнято одногосно.

Голова Вченої ради, професор

Сергій КОРОЄД

Учений секретар Вченої ради,
професор

Лариса СОРОКА